

PRENTSA-OHARRA

Fabrikazio aeronautikoa automatizatzeko eta digitalizatzeko adimen artifiziala

- *Tekniker zentro teknologikoak DIGIFORM proiektuan koordinatzen du AA edo sensorika bultzatzea, industria-ekoizpena hobetzeko eta optimizatzeko*
- *Espainiako Gobernuak finantzatutako ekimenaren garapenak metalezko piezak soldatzeko, lixatzeko eta leuntzeko etapeen forming prozesuetan aplikatu eta probatuko dira*

[Eibarren, 2024ko urriaren 9an] – Ekoizpen-prozesuen eta -baliabideen digitalizazioak, fabrikazio industrialeko inguruneetan gero eta presentzia handiagoa duenak, baliozko informazio ugari sortzen du, simulazio-ereduek eta biki digitalek emandako informazioarekin batera. Informazio horrek aurrerapen teknologiko berriak eskatzen ditu, behar bezala tratatzeko eta datuan oinarritutako ekoizpen jasangarriago, malguago eta eraginkorrago baterantz aurrera egiteko.

Basque Research and Technology Alliance (BRTA) erakundeko kide den **Tekniker** zentro teknologikoak parte hartzen duen DIGIFORM proiektua 2024an jarri da abian, sektore aeronautikoan osagai metalikoen fabrikazioaren automatizazioa eta digitalizazioa bultzatzeko teknologia gaitzaileak garatzeko helburu nagusiarekin, hala nola Adimen Artifiziala (AA) edo sensorika. Zehazki, ekimenak eraginkortasuna, jasangarritasuna eta produktibitatea handitzea du helburu, bai eta txapa eraldatzeko prozesuak doitzeko denborak murriztea ere, azken produktuen kalitate-eskakizun handiak, akaberak edo perdoi geometrikoak errespetatuz.

Erabilera-kasuak

Proiektuan erabiliko diren gaituntza-teknologiak hiru erabilera-kasutan aplikatuko dira: metalezko piezen soldadura, lixaketa eta leuntzea, etapeen forming.

Alde batetik, txapa meheen soldadura-prozesua kontrolatzeko TIG ("Tungsten Inert Gas") sistema bat integratuko da, deformazioak eta distorsio geometrikoak minimizatzeko.

Bestalde, gaur egun eskuz egiten den pieza metalikoak lixatzea eta leuntzea bezalako prozesu baten automatizazioa lortzeko lan egingo da, AAKo tresnen eta teknologia metrologikoen bidez.

Eta, azkenik, peen forming lanetan laguntzeko tresna bat garatuko da, perdigoikada bidezko xafla konformatzea ere esaten zaiona, fabrikazio-prozesuaren urratsak denbora errealean definitzen eta egokitzen lagunduko duena.

"Proiektuak AAKo teknologiak zentroan kokatzen ditu, eredu fisiko birtualetatik nahiz benetako fabrikazio-sistemetatik datozen datuetan oinarritutako ereduak garatzeko, monitorizazioaren eta ikuskapenaren bidez. Eredu horiek prozesuak egokitzeko eta optimizatzeko eta eredu fisikoak hobetzeko erabiliko dira", azaldu du Oscar Gonzalo Teknikerreko ikertzaileak.

Teknikerren kasuan, proiektuan egiten duen ikerketa-lana sistema robotikoen biki digitalak garatzean oinarrituko da, haien zehaztasuna hobetzeko, hiru prozesuetarako elementu sensorizatuak diseinatzean, bai eta monitorizazioko datuak atzitzean eta aztertzean ere, prozesu horietan erabakiak hartzen laguntzen duten AAKo ereduak garatzeko. Lan horren emaitza prozesuak kontrolatzeko eta optimizatzeko hainbat algoritmo izango dira, proiektuan garatutako prozesuen fabrikazio-gelaxka robotizatuetan erabiliko direnak.

CDTIren TRANSMISIONES programak eta Espainiako Ikerketa Agentziak finantzaturako DIGIFORM ekimenak iraungo duen hiru urteetan espero diren emaitza guztiak neurtu eta baliozkotuko dira Aernnova taldeko Intec Air eta Aerometallic Tarazona enpresen gidaritzapean. Garapen teknologikoetan, berriz, MEK&BOT, Talleres Alju, Hexagon, Aernnova Engineering Division eta AITIIP Centro Tecnológico izango dira, Teknikerren koordinazioarekin.

Teknikerri buruz

Tekniker Fabrikazio Aurreratuan, Gainazalen eta Materialen Ingeniaritzan eta ekoizpenerako IKTetan espezializatutako zentro teknologikoa da. I+G+b-aren bidez, gizarte osoari hazkundera eta ongizatea eransteko xedea dauka, eta enpresa-ehunduraren lehiakortasunari

modu jasangarrian laguntzen dio. Tekniker Basque Research and Technology Alliance (BRTA) aliantzako kidea da.

Informazio gehiago izateko:

GUK ▶ Unai Macias

unai@guk.eus | Tel. 690 212 067